

אוניברסיטת בר-אילן - הפקולטה למשפטים

משפט וטכנולוגיה (01-991001)

מרצה: ד"ר איילת סלע

סמסטר ב', תשע"ח

נוסח הוראות המבחן:

- משך המבחן הוא שלוש שעות
- אין להשתמש בחומר עזר (המבחן בחומר סגור, למעט דברי חקיקה שנמסרו עם טופס המבחן).
- יש לענות על כל השאלות, קראו אותן בקפידה ותכננו את חלוקת הזמן באופן מושכל.
- הקפידו על ניסוח בהיר ומדויק ועל כתב יד ברור וקריא.
- אין לחרוג מהיקף התשובה המותר, אשר מצויין בסוגריים מרובעים בסוף כל שאלה.
- אין הכרח לנצל את כל מגבלת המקום: הימנעו מלהוסיף פרטים שאינם רלוונטיים לשאלה, הדבר עלול לגרום הורדת ניקוד.

מהצמחה

מבנה המבחן:

שאלה 1 (35%) [עד עמוד וחצי]

שאלה 2 (25%) [עד עמוד וחצי]

שאלה 3 (25%) [עד עמוד]

שאלה 4 (15%) [עד עמוד]

שאלה לדוגמא (35%):

אתר "סדרות לעם" (www.sdarotlaam.co.il, להלן: האתר) הוא אתר אינטרנט חינמי ופתוח לציבור העוסק בסדרות טלוויזיה ישראליות. האתר מציג מידע על הסדרות, דוגמת תמצית העלילה ופרטים בבליוגרפיים על היוצרים והשחקנים. בנוסף, מציע האתר פורום דיונים שבו צופיה של כל סדרה יכולים לפרסם הודעות ולדון בנושאים קשורים. משתמשי הפורום נוהגים להתחבר אליו ולפרסם הודעות באמצעות פרטי משתמש המתכתבים עם שמות גיבורי הסדרות או אירועים שקרו בהן. ההודעות עוסקות בנושאים כמו החלטות ליהוק, התפתחויות עלילתיות, קישורים לאתרים המאפשרים צפייה בסדרות, רכילות על צוות השחקנים, ודיון במסרים החברתיים והפוליטיים שעולים מהסדרות. לחברת ההפקה "רשת הקשתות" נודע שמשתמשים פרסמו בפורום באתר הודעות רבות שבהן קישורים לצפייה מקוונת בסדרת המקור שיצרה, "אהבה מעבר לכביש" (להלן: הסדרה). הקישורים מובילים לאתרי צפייה בוידאו שלא קיבלו רישיון לכך מ"רשת הקשתות", שהיא בעלת זכויות היוצרים בסדרה.

האם משתמשי האתר או אתר "סדרות לעם" אחראים להפרת זכויות היוצרים של "רשת הקשתות" ויש באפשרותה לתבוע אותם בשל כך?

[עד עמוד וחצי]

הקישורים שפורסמו באתר "סדרות לעם" (להלן: האתר) מובילים לאתרים שבהם מתאפשרת צפייה בסדרה, מבלי שאתרים אלה קיבלו לכך רישיון מבעלת זכויות היוצרים—"רשת הקשתות" (להלן: החברה). לכן, קישורים אלה מפריס את זכויות היוצרים של החברה בהתאם לסעיפים 47 ו-11 לחוק זכויות יוצרים (להלן: החוק), אשר קובעים כי פרסום או שידור של יצירה ללא קבלת רשותו של בעל זכות היוצרים מהווה הפרה של זכות זו. לכן, משתמשים שפרסמו קישורים מפריס הם אחראים ישירים להפרת זכויות היוצרים של החברה (בנסיבות המתוארות, אין כל בסיס לטענה שפרסום הקישורים הוא שימוש הוגן לפי ס' 19 לחוק או שימוש מותר ללא רישיון לפי פרק ד' לחוק). אף שמבחינה משפטית החברה תוכל לתבוע משתמשים אלה, קיים קושי מעשי בהגשת תביעות אישיות נגדם בבית המשפט, משום שהחברה צפויה להתקשות באיתורם. כך במיוחד בכל הנוגע למשתמשים האנונימיים שהתחברו לאתר עם פרטי משתמש מומצאים, שכן בתי המשפט נטו לקבוע שאין בסמכותם להורות לגורמי ביניים לחשוף זהות של משתמשים שביצעו, לכאורה, עוולה אזרחית.

האתר אינו אחראי ישיר להפרת זכויות היוצרים, אך הוא עשוי להיות "אחראי תורם" לכך. בחינת אחריותו תעשה בהתאם למבחנים שנקבעו בפרשת שוקן, כפי שהם פורשו על ידי בית המשפט המחוזי בפרשת רוטר בהקשר של אחריות גורמי ביניים להפרות זכויות יוצרים שביצעו משתמשיהם. משנקבע שהקישורים הם פרסום מפר, יש לבחון התקיימותם של שני תנאים נוספים: תרומה וידיעה. כעיקרון, בכך שסיפק את הפלטפורמה לפרסום הקישורים המפריס, חזקה על האתר שהוא תרם תרומה משמעותית, ניכרת וממשית לביצוע ההפרה וכן שהוא ידע על ההפרות שהתקיימו באמצעותו. עם זאת, בפרשת רוטר הוחל הסדר מיוחד בהקשר הספציפי של אחריות גורמי ביניים להפרות של משתמשים, שלפיו אם מנהל האתר לא ידע בפועל על ההפרה והאתר מקיים "נוהל הודעה והסרה", לא תנושת עליו אחריות תורמת להפרת זכויות יוצרים. לכן, ככל שהאתר יסיר את התוכן המפר בסמוך לקבלת הודעה על כך (או כשנודע לו על כך עצמאית) הוא לא ישא באחריות. עם זאת, מאחר שהודעות רבות בפורום כללו קישורים מפריס יש לבחון בנוסף אם האתר נחשב "פורום פסול", משום שבמקרה זה קיום נוהל "הודעה והסרה" לא ישלול הטלת אחריות תורמת עליו. כלל האצבע שהוצע בפרשת רוטר עבור אתר חינמי ופתוח לציבור כמו "סדרות לעם" הוא ששיעור ההודעות המכילות קישורים מפריס מהווה לפחות מחצית מהתוכן המהותי שפורסם בו. במקרה שכזה, האתר יחשב "פורום פסול", תופעל מחדש החזקה שהאתר תרם תרומה משמעותית להפרות ישירות וכי בעל האתר היה מודע לכך, ונטל ההוכחה יעבור לאתר להוכיח שלא ידע על פרסום הקישורים המפריס. בעל האתר יוכל גם לנסות לטעון שלהמשך קיומו של הפורום יש ערך לגיטמי למרות ההפרה, למשל, על רקע העובדה שהפורומים מהווים מרחב שיח לביטוי פוליטי וחברתי בנושאים שהדיון בסדרות מעורר.